

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

DOKTER HOLTROPSTRAAT 102, ERMELO

Opdrachtgever:

Projectnr:

Datum:

ERM007

3 mei 2021

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

DOKTER HOLTROPSTRAAT 102, ERMELO

Opdrachtgever:	[REDACTED]
Projectnr:	ERM007
Rapportnr:	20210503-RAP-FnF-ERM007-1.1
Status:	Definitief
Datum:	3 mei 2021

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

© 2021 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veelelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan derden of op andere wijze toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming wordt verleend.

Opsteller:

Verificatie:

Validatie:

kragten

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doelstelling.....	5
1.3	Leeswijzer	5
2	PROJECTGEGEVENS	6
2.1	Beschrijving onderzoeksgebied.....	6
2.2	Voorgenomen plan	7
3	BESCHERMDE SOORTEN.....	8
3.1	Inventarisatie	8
3.1.1	Literatuuronderzoek.....	8
3.1.2	Veldbezoek.....	10
3.2	Interpretatie.....	10
3.2.1	Flora	10
3.2.2	Vogels	10
3.2.3	Vleermuizen.....	11
3.2.4	Grondgebonden zoogdieren.....	12
3.2.4.1	Ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen en slaapmuizen	12
3.2.4.2	Knaagdieren.....	12
3.2.4.3	Marterachtigen	13
3.2.4.4	Overige zoogdieren	13
3.2.5	Amfibieën.....	14
3.2.6	Reptielen.....	14
3.2.7	Vissen.....	14
3.2.8	Ongewervelden.....	15
4	BESCHERMDE GEBIEDEN	16
4.1	Natura 2000-gebieden.....	16
4.2	Provinciale gebiedsbescherming	17
4.3	Houtopstanden	17
5	EFFECTEN VOORGENOMEN INGEPEN	18
5.1	Beschermde soorten	18
5.1.1	Vogels	18
5.1.2	Vleermuizen.....	18
5.1.3	Grondgebonden zoogdieren.....	18
5.1.4	Overige soortgroepen.....	18
5.2	Beschermde gebieden.....	19
5.2.1	Natura 2000-gebieden.....	19
5.2.2	Provinciale gebiedsbescherming	19
5.2.3	Houtopstanden	19
6	CONCLUSIES.....	20
6.1	Beschermde soorten	20
6.1.1	Vogels – rekening houden met broedseizoen	20
6.1.2	Vogels – nader onderzoek vogels jaarrond beschermd nest	20
6.1.3	Vleermuizen – nader onderzoek	20
6.1.4	Algemeen voorkomende soorten – rekening houden met zorgplicht	21
6.2	Beschermde gebieden.....	21
6.2.1	Natura2000-gebieden – stikstofdepositieonderzoek.....	21

6.2.2	Provinciale gebiedsbescherming – geen effecten	21
6.2.3	Houtopstanden – geen effecten	21
7	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	22

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	Wet natuurbescherming
B1.1.1	Bescherming planten- en diersoorten
B1.1.2	Bescherming natuurgebieden
B1.1.3	Bescherming houtopstanden
B1.2	Provinciale gebiedsbescherming
B2	BESCHERMDE SOORTEN
B3	PROVINCIALE VRIJSTELLING

TABELLEN

Tabel 1	Soorten Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn.	2-1
Tabel 2	Andere soorten.....	2-2

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aan de Dokter Holtropstraat 102 te Ermelo gaat ruimtelijke ontwikkeling plaatsvinden waarbij de huidige bestemming gewijzigd zal worden. G. van den Brink is voornemens om op de locatie van de Dokter Holtropstraat 102 natuur inclusief te bouwen. G. van den Brink heeft gevraagd aan Kragten om een verkennend flora en fauna onderzoek uit te voeren en op basis van de resultaten daarvan, in overleg met de opdrachtgever, te bekijken hoe de leefgebieden van bepaalde te verwachten soorten binnen het onderzoeksgebied (o.a. vleermuizen en huismussen) ook in de toekomstige situatie gehandhaafd kunnen worden.

Volgens nationale- en internationale regelgeving is het verplicht om voorafgaand aan de ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland (NNN)) en het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Tevens is het volgens nationale regelgeving in sommige gevallen verplicht om melding te doen van en/of het aanvragen van een vergunning voor het kappen van houtopstanden.

In dit verkennend flora- en faunaonderzoek wordt aangegeven welke beschermde flora en fauna mogelijk voorkomen in het onderzoeksgebied, wat de effecten van de ingreep hierop zijn en wordt een eerste inschatting gegeven van het effect op beschermde gebieden. Wanneer de aanwezigheid van beschermde flora en fauna niet afdoende kan worden aangetoond of uitgesloten en/of wanneer effecten op beschermde gebieden mogelijk aan de orde zijn, is er nog aanvullend onderzoek nodig.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna potentieel voorkomen in het onderzoeksgebied, of de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en naar welke soorten en voor deze soorten belangrijke functies eventueel aanvullend onderzoek nodig is.

Daarnaast wordt gekeken naar de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN), of de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en of nadere toetsing nodig is. Tevens wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Ten slotte wordt gekeken of het uitvoeren van de ingreep mogelijk een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming inhoudt.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd.

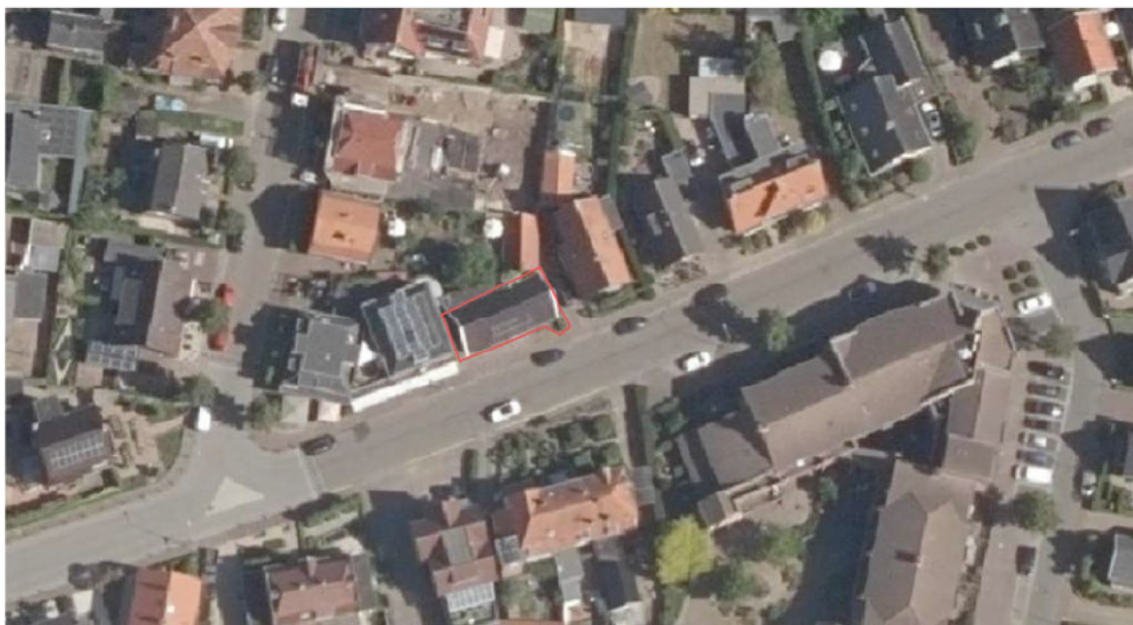
In hoofdstuk 2 zijn de gegevens van het onderzoeksgebied, zoals de geografische ligging en het huidige gebruik beschreven. Ook wordt hier ingegaan op de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied. Hoofdstuk 3 bevat een overzicht van de verzamelde gegevens ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten binnen en nabij het onderzoeksgebied. In hoofdstuk 4 wordt voor het onderzoeksgebied en de directe omgeving nagegaan of sprake is van gebiedsbescherming (Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland). Ook wordt aangegeven of beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied. Effecten van de voorgenomen ingrepen worden besproken in hoofdstuk 5. De mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de (potentiële) flora en fauna worden getoetst aan de Wet natuurbescherming. Tevens worden hier de mogelijke effecten van de ingreep gerelateerd aan de beschermde gebieden onder de Wet natuurbescherming getoetst aan de Wet natuurbescherming. In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen. In hoofdstuk 7 is een korte bronnenlijst opgenomen. Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende uiteenzettingen van de Wet natuurbescherming en provinciale beleidsregels.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het onderzoeksgebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidige gebruik van het onderzoeksgebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het onderzoeksgebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied ligt in de bebouwde kom van Ermelo, nabij het kruispunt met de Kerklaan, in gemeente Ermelo (provincie Gelderland). Het onderzoeksgebied, weergegeven op afbeelding 1, ligt aan een relatief drukke straat, met aan de zuidzijde verharde oppervlakte in de vorm van een betegelde stoep en aan de oost- en westzijde bebouwing in de vorm van vrijstaande woningen. Het onderzoeksgebied ligt daarbij op het perceel kadastraal bekend als Ermelo, sectie F, nummer 7260. Het onderzoeksgebied bestaat uit een gebouw met aangrenzend een stoep aan de zuidzijde en aan de oostzijde een kleine oppervlakte tuin met heesterachtige begroeiingen. Er zijn geen bomen of overige begroeiing aanwezig binnen het onderzoeksgebied. In het gebouw is een niet in gebruik zijnde bedrijfs-/winkelruimte aanwezig waarbij detailhandel op de begaande grond is toegestaan.

Afbeelding 1. Ligging onderzoeksgebied, aangegeven op een luchtfoto (rode omlijning) (bron: PDOK Viewer).

In afbeelding 2 t/m 5 is een impressie van het onderzoeksgebied opgenomen.

Binnen het onderzoeksgebied zijn de volgende biotopen aanwezig:

- Een gebouw met een niet in gebruik zijnde bedrijfs-/winkelruimte,
- klein oppervlakte tuin met heesterachtige begroeiing,
- kruidachtige begroeiing tussen verharde oppervlakten rondom de bedrijfs-/winkelruimte.

Afbeelding 2. Impressie van zuidzijde gebouw, foto vanuit Dokter Holtropstraat.

Afbeelding 3. Impressie van oostzijde gebouw, foto vanuit Dokter Holtropstraat.

Afbeelding 4. Tuin met struweelachtige begroeiing, op hoek zuid- en oostzijde, foto vanuit zuidzijde gebouw.

Afbeelding 5. Impressie verharde oppervlakte grenzend aan zuidzijde gebouw, foto vanuit tuin met struweelachtige begroeiing.

2.2 Voorgenomen plan

Het plan betreft de realisatie van een appartementengebouw met in totaal 5 appartementen. Het nieuwe appartementengebouw bestaat uit 3 bouwlagen en een kap.

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het onderzoeksgebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het onderzoeksgebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van het FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, SOVON Vogelonderzoek Nederland en de Zoogdiervereniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2016-2021 (maximaal 5 jaar oud). Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. De waarnemingen betreffen alle waarnemingen in de nabijheid van het onderzoeksgebied. Dit betreffen o.a. waarnemingen van nesten en hollen, maar ook van aangetroffen exemplaren, graafsporen, jagende en overvliegende soorten. Of functies (verblijfplaatsen, foerageergebied, etc.) voor de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het onderzoeksgebied aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied in de NDFF (2016 – 2021).

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Vogels, jaarrond beschermde nesten			
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Wnb-vrl	
Gierzwaluw	<i>Apus</i>	Wnb-vrl	
Grote Gele Kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Wnb-vrl	
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Wnb-vrl	
Huismus	<i>Passer domesticus</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Wnb-vrl	
Ransuil	<i>Asio otus</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Wnb-vrl	
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Wnb-vrl	
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Wnb-vrl	
Steenuil	<i>Athene vidalii</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Wnb-vrl	
Vogels, omgevingsscansoorten			
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Bonte Vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Wnb-vrl	
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Wnb-vrl	
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Wnb-vrl	
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	Wnb-vrl	
Huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Ekster	<i>Pica</i>	Wnb-vrl	

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming *	Rode lijst
Gekraagde Roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Wnb-vrl	
Glanskop	<i>Poecile palustris</i>	Wnb-vrl	
Grauwe Vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Groene Specht	<i>Picus viridis</i>	Wnb-vrl	
Grote Bonte Specht	<i>Dendrocopos major</i>	Wnb-vrl	
Koolmees	<i>Parus major</i>	Wnb-vrl	
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Wnb-vrl	
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Wnb-vrl	
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Wnb-vrl	Bedreigd
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Wnb-vrl	Kwetsbaar
Zwarte Kraai	<i>Corvus corone</i>	Wnb-vrl	
Zwarte Mees	<i>Periparus ater</i>	Wnb-vrl	Gevoelig
Zwarte Roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Wnb-vrl	
Zwarte Specht	<i>Dryocopus martius</i>	Wnb-vrl	
Zoogdieren, grondgebonden			
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Wnb-andere soorten	
Boommarter	<i>Martes martes</i>	Wnb-andere soorten	
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Wnb-andere soorten	
Das	<i>Meles meles</i>	Wnb-andere soorten	
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Wnb-andere soorten	
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Wnb-andere soorten	
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Wnb-andere soorten	
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Wnb-andere soorten	
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Wnb-andere soorten	
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Wnb-andere soorten	
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Wnb-andere soorten	
Wolf	<i>Canis lupus</i>	Wnb-hrl	
Zoogdieren, vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Wnb-hrl	
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Wnb-hrl	
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus sp. indet.</i>	Wnb-hrl	
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Wnb-hrl	Kwetsbaar
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>	Wnb-hrl	
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>	Wnb-hrl	
Amfibieën			
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Wnb-andere soorten	
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Wnb-andere soorten	
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	
Ongewervelden			
Grote vos	<i>Nymphalis polychloros</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar
Reptielen			
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>	Wnb-andere soorten	
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	Wnb-andere soorten	Gevoelig
Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>	Wnb-hrl	Kwetsbaar

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming*	Rode lijst
Flora			
Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>	Wnb-andere soorten	Kwetsbaar

* Bescherming: wnb = Wet natuurbescherming; hrl = Habitatrichtlijnsoort; vrl = Vogelrichtlijnsoort.

3.1.2 Veldbezoek

Op 2 maart 2021 is door een ecooloog een verkennend veldonderzoek uitgevoerd. De weersomstandigheden waren hierbij geheel zonnig, bij een temperatuur van 16 °C en windkracht 2 Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het onderzoeksgebied en welke functie het onderzoeksgebied mogelijk vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

Op basis van de ligging van het onderzoeksgebied in stedelijk gebied, grote oppervlakten verharding, menselijke verstoring (uitstoot van uitlaatgassen en voetgangers) over het verharde oppervlakte groeien er weinig florasoorten in het onderzoeksgebied. In de tuin met heesterachtige begroeiing zijn er enkel aangeplante cultivars aanwezig zoals krokus. Binnen en rondom het onderzoeksgebied groeit er een tussen de tegels aan de westzijde van het gebouw schijnaardbei. In de directe omgeving binnen een straal van 1,5 kilometer komt de volgende beschermde florasoort naar voren: knolspirea. Knolspirea staat op zonnige, matig voedselarme tot matig voedselrijke, niet bemeste, vrij droge tot vochtige, neutrale, vaak kalkhoudende, stikstofarme leem-, löss- en mergelbodems met een wisselende waterstand. De soort groeit in kalkgraslanden, op heiden op basische rotsbodem, in bermen en in boszomen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in en rondom het onderzoeksgebied, waarmee de aanwezigheid van knolspirea hier op voorhand kan worden uitgesloten.

Voorkomen beschermde florasoorten:

- beschermde florasoorten kunnen binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

3.2.2 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied geen vogels waargenomen.

Uit de NDFF blijkt dat er een groot aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten voorkomt in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied. Dit betreffen soorten zoals gierzwaluw, huismus en havik. Het onderzoeksgebied bevat enkel bebouwing met een klein oppervlakte met aangeplante heesterachtige begroeiing. Het dak (afbeelding 6 en 7) kan geschikt broedbiotoop vormen voor gierzwaluw en huismus, omdat er dakpannen los zitten op het dak waarmee geschikte invliegopeningen zijn ontstaan. Overige invliegopeningen zijn niet aanwezig in het gebouw, er zijn geen grotere openingen en gaten aanwezig in het gebouw, waardoor het gebouw ongeschikt broedbiotoop vormt voor algemene broedvogels en omgevingsscansoorten die tot broeden kunnen komen in bebouwing (spreeuw). De tuin met heesterachtige begroeiing vormt geen geschikte dekking voor vogels. In combinatie met de ligging van deze tuin aan de Dokter Holtropstraat 102, is hier sprake van een grote mate van verstoring. Hiermee vormt de tuin geen geschikt broedbiotoop voor vogels met een jaarrond beschermd nest en algemene broedvogels.

Afbeelding 6. Loszittende dakpan rechts naast de dakkapel aan zuidzijde gebouw (foto genomen vanaf de Dokter Holtropstraat).

Afbeelding 7. Verder ingezoomd op loszittende dakpan rechts naast de dakkapel aan zuidzijde gebouw (foto vanuit de Dokter Holtropstraat).

Voorkomen beschermde vogelsoorten binnen het onderzoeksgebied:

- geschikte broedbiotopen van algemene broedvogels kunnen worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied,
- aanwezigheid van geschikt broedbiotoop voor gierzwaluw en huismus kan niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

3.2.3 Vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat een vijftal vleermuissoorten zijn waargenomen in de ruimere omgeving van het onderzoeksgebied, betreffende gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis.

Het onderzoeksgebied bestaat uit een gebouw, voortuin met heesters en een stoep. Boombewonende vleermuissoorten die in de omgeving bekend zijn, zijn de rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, en in een sporadisch geval gewone dwergvleermuis. Bomen zijn niet aanwezig binnen het onderzoeksgebied. Hierdoor kan worden uitgesloten dat binnen het onderzoeksgebied verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten aanwezig zijn.

Gebouwbewonende vleermuissoorten die binnen het onderzoeksgebied kunnen voorkomen, zijn de gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en in een sporadisch geval ruige dwergvleermuis. Het gebouw heeft zichtbaar geen gaten en kieren bij de dakkapel, onder het dak of in muren. Bij de overgang van de muren van het gebouw en het dak zijn kieren aanwezig die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen. Ook is de noordzijde van het gebouw ten tijde van het veldbezoek niet goed overzien. De aanwezigheid van gaten en kieren kunnen niet in zijn geheel worden uitgesloten in het gebouw. Ingangen in de vorm van kieren, gaten in het dak of stootvoegen aan de noordzijde van het gebouw kunnen niet in zijn geheel worden uitgesloten. De aanwezigheid van kraam-, zomer- en winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger kunnen niet worden uitgesloten in het gebouw.

Vleermuizen gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen, huizen en houtwallen als baken voor de vliegroutes. In de gehele Dokter Holtropstraat zijn er geen bomen aanwezig die een aaneengesloten vliegroute kunnen vormen voor vleermuizen (o.a. gewone dwergvleermuis). Als ten gevolge van de werkzaamheden het gebouw verdwijnt of een andere vorm aanneemt kunnen essentiële vliegroutes worden onderbroken. Door de aanwezigheid van overige bebouwing in de omgeving, blijft er naar verwachting voldoende beschutting aanwezig voor vleermuizen, waardoor eventueel aanwezige vliegroutes naar verwachting niet worden aangetast. Het onderzoeksgebied bevat geen tot weinig beplanting, waardoor naar verwachting het insectenaanbod laag is. Aan de zuidzijde van het gebouw, grenzend aan de Holtropstraat is straatverlichting aanwezig die naar verwachting geschikt foerageergebied vormt voor vleermuizen. Deze straatlantaarns verdwijnen niet door de werkzaamheden. Door het verdwijnen of aanpassen van het gebouw zal er geen essentieel foerageergebied verdwijnen voor vleermuizen. Het verdwijnen van essentiële foerageergebied voor vleermuizen kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Voorkomen vleermuizen binnen het onderzoeksgebied:

- verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen kan niet worden uitgesloten binnen het winkelpand, door ontbreken overzicht noordzijde van het gebouw en aanwezigheid kieren tussen muur en dak.

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren

Op basis van het literatuuronderzoek komen enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten voor in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied.

3.2.4.1 Ware muizen, woelmuisen, spitsmuizen en slaapmuizen

De verspreidingsgebieden van de beschermde soorten grote bosmuis, veldspitsmuis, noordse woelmuis, hamster, eikelmuis en hazelmuis liggen allemaal ver buiten het onderzoeksgebied (NDFF). Binnen het onderzoeksgebied zijn tevens geen geschikte biotopen voor de bovengenoemde soorten aanwezig. Ook uit de NDFF zijn geen waarnemingen van beschermde muizensoorten binnen en rondom het onderzoeksgebied bekend. Hiermee kan de aanwezigheid van deze soorten binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten. De waterspitsmuis is gebonden aan schone wateren met een rijke oevervegetatie. Met het ontbreken van oppervlaktewater binnen en rondom het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van deze soort hier worden uitgesloten.

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de bosmuis, huisspitsmuis, rosse woelmuis, veldmuis en aardmuis als algemene muizensoorten zijn waargenomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied en de directe omgeving vormen geschikt leefgebied voor algemene muisoorten die zich kunnen bevinden in gebouwen zoals de bosmuis, huismuis en veldmuis. Ten tijde van het veldbezoek zijn er geen openingen gevonden in het gebouw, waardoor de muizen naar binnen kunnen. Omdat het onderzoeksgebied bestaat uit bebouwing, een stoep en een voortuin met heester, is de verwachting dat het onderzoeksgebied slechts marginaal geschikt leefgebied vormt voor algemeen voorkomende muizensoorten. Echter algemeen voorkomende muizensoorten kunnen niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied. Tijdens het veldbezoek zijn er geen sporten (holen, uitwerpselen etc.) aangetroffen van algemene muizensoorten.

Voorkomen beschermde muizensoorten binnen het onderzoeksgebied:

- het voorkomen van algemene muizensoorten kan niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied,
- aanwezigheid van overige beschermde muizensoorten kan op basis van de huidige verspreiding en met het ontbreken van geschikt leefgebied binnen en rondom het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

3.2.4.2 Knaagdieren

Uit de NDFF komen waarnemingen naar voren van de eekhoorn in de omgeving van het onderzoeksgebied. De eekhoorn komt voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken en houtwallen met begroeiing in de buurt van bos. Binnen het onderzoeksgebied zijn geen groenstroken of bomen aanwezig. Het onderzoeksgebied is niet in verbinding met omliggende groenstroken, bosgebieden, parken of grotere tuinen, en is grotendeels verbonden aan overige bebouwing. Het voedselaanbod is naar verwachting zeer laag voor de eekhoorn en door het ontbreken van bomen (voortplantingsbiotoop) kan de eekhoorn redelijkerwijs worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Uit het literatuuronderzoek komen geen waarnemingen van bever naar voren binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied. Met het ontbreken van geschikte biotopen voor bever binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied (oppervlaktewateren en zachte boomsoorten zoals populier en wilg), kan het voorkomen van deze soort binnen het onderzoeksgebied worden uitgesloten.

Voorkomen knaagdieren binnen het onderzoeksgebied:

- het onderzoeksgebied vormt geen geschikt leefgebied voor de eekhoorn, waarmee aanwezigheid van deze soort hier kan worden uitgesloten,
- het onderzoeksgebied vormt geen geschikt leefgebied voor de bever, waarmee aanwezigheid van deze soort hier kan worden uitgesloten.

3.2.4.3 Marterachtigen

Otter

De otter heeft een voorkeur voor schone wateren, omgeven door een rijke oevervegetatie en structuurrijke aangrenzende gebieden. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater binnen het onderzoeksgebied, kan de aanwezigheid van deze soort hier worden uitgesloten.

Das

Uit de NDFF komen waarnemingen van de das naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied. Gezien het ontbreken van geschikt habitat binnen het onderzoeksgebied kan het voorkomen van de das hier op voorhand worden uitgesloten.

Steen- en boommarter

Vanuit de NDFF zijn waarnemingen bekend van boommarter in de omgeving van het onderzoeksgebied. Bos is bij uitstek de biotoop van de boommarter. Boommarters kiezen hun rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen of dassenholen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten, regelmatig in inrottigsholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan. Met het ontbreken van bomen binnen het onderzoeksgebied, aangrenzende bospercelen en aanwezigheid van grotendeels bebouwing kan de aanwezigheid van boommarter hier worden uitgesloten.

De steenmarter heeft de voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. Verblijfplaatsen voor de steenmarter komen in stedelijke gebied doorgaans voor in bebouwing, bij voorkeur oudere panden. Het pand binnen het onderzoeksgebied is relatief nieuw en goed onderhouden, grotere gaten, kieren en hopen zijn niet aanwezig in het pand. De overgang tussen de muur en het dak vormt een kier. Echter is deze opening voor de steenmarter te klein om het gebouw geschikt te maken voor de steenmarter. Het pand biedt hiermee geen verblijfplaatsen voor de steenmarter. Met de afwezigheid van overig geschikt leefgebied binnen het onderzoeksgebied kan aanwezigheid van de soort hier worden uitgesloten. De percelen in de omgeving van het onderzoeksgebied bieden mogelijk wel geschikt leefgebied in de vorm van grotere en groene tuinen en gebouwen met betredingsmogelijkheden voor de steenmarter. Waardoor het onderzoeksgebied naar verwachting alleen gebruikt wordt door de steenmarter om zich voort te bewegen door het territorium. Het onderzoeksgebied vormt naar verwachting slecht marginaal leefgebied voor de steenmarter.

Bunzing, hermelijn en wezel

In de NDFF staan enkel waarnemingen van wezel in de nabije omgeving van het onderzoeksgebied. Deze soort heeft een voorkeur voor structuurrijk kleinschalig (cultuur-)landschap waarin de soort voldoende dekking vindt. Als jachtgebied wordt gebruik gemaakt van landschapselementen zoals overhoekjes, bosjes en hagen. Ook (delen van) weilanden die direct grenzen aan dekking biedende structuren worden als jachtgebied benut. Buiten de dekking van vegetatie zijn kleine marters kwetsbaar voor andere predatoren. Open veld wordt dan ook gemeden en in de regel zullen ze zich niet verder dan enkele meters uit de dekking van vegetatie wagen (Provincie Noord-Brabant, 2017). Gezien de afwezigheid van de bovengenoemde biotopen wordt de aanwezigheid van de wezel uitgesloten binnen het onderzoeksgebied. Zodoende kunnen de bunzing en de hermelijn ook worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Voorkomen marterachtigen in het onderzoeksgebied:

- binnen het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van beschermde marterachtigen worden uitgesloten.

3.2.4.4 Overige zoogdieren

Uit de NDFF komen de volgende waarnemingen van zoogdiersoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied: egel, konijn, haas, ree, wild zwijn, vos en wolf.

Egel

In Nederland leeft de egel in bijna alle landschappen. Tuinen, bosranden, struweel en loofbos, liefst met ondergroei, zijn goede leefgebieden. Egels komen ook in steden voor, zolang er maar groen en schuilplaatsen aanwezig zijn. Met de afwezigheid van begroeiing om te functioneren als dekking en geschikte schuilplaatsen in de vorm van takkenhopen, composthopen of dichte struikbegroeiing binnen het onderzoeksgebied is de aanwezigheid van

essentiële leefgebied binnen het onderzoeksgebied redelijkerwijs uit te sluiten. In de omgeving in particuliere tuinen kunnen er egels aanwezig zijn. Het onderzoeksgebied wordt naar verwachting gebruikt om zich voort te bewegen. Het onderzoeksgebied is marginaal geschikt als leefgebied voor de egel.

Konijn, haas, ree, wild zwijn en vos

Konijn, haas, ree, wild zwijn en vos vallen allen onder het beschermingsregime 'andere soorten'. Voor deze soorten geldt dat er binnen het onderzoeksgebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn. Hiermee kan de aanwezigheid van deze soorten hier worden uitgesloten.

Habitatrichtlijnsoorten

De onder de Habitatrichtlijn vallende in Nederland voorkomende zoogdieren betreffen of zeezoogdieren of slechts zelden in Limburgse bossen waargenomen soorten. Hieronder vallen de wilde kat, lynx en de in Nederland slechts zwervend aangetroffen wolf en met een vastgesteld leefgebied op De Hoge Veluwe. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het onderzoeksgebied geen onder dit beschermingsregime vallende overige zoogdieren voorkomen.

Voorkomen grondgebonden zoogdieren:

- beschermde soorten onder het beschermingsregime 'andere soorten' waarvoor geen vrijstelling geldt binnen provincie Gelderland, zijn redelijkerwijs uitgesloten op aanwezigheid binnen het onderzoeksgebied,
- de onder de Habitatrichtlijn beschermde soorten zijn uitgesloten op aanwezigheid binnen het onderzoeksgebied.

3.2.5 Amfibieën

Uit de NDFF zijn waarnemingen bekend van de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Het onderzoeksgebied bestaat uit een pand en verhard terrein en er zijn geen waterlichamen aanwezig. Hiermee ontbreekt geschikt leefgebied voor deze soorten binnen het onderzoeksgebied. Aanwezigheid van de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kan hiermee op voorhand worden uitgesloten.

Overige beschermde (algemene) amfibiesoorten worden binnen het onderzoeksgebied niet verwacht door het ontbreken van waterlichamen en overige geschikte biotopen. Deze soorten kunnen op voorhand uitgesloten worden.

Voorkomen beschermde amfibiesoorten:

- Beschermde amfibiesoorten zijn afwezig binnen het onderzoeksgebied.

3.2.6 Reptielen

Waarnemingen van hazelworm en levendbarende hagedis komen naar voren uit de NDFF. Op basis van landelijke verspreidingsgegevens zijn er verder geen reptielensoorten te verwachten binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied. Door de ligging van het onderzoeksgebied in stedelijk gebied, de aanwezigheid van bebouwing/verharding en het ontbreken van het juiste habitattypen (o.a. heide- en bosgebied) kunnen reptielen op voorhand worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Voorkomen reptielen:

- binnen het onderzoeksgebied en in de directe omgeving hiervan is de aanwezigheid van reptielensoorten uitgesloten.

3.2.7 Vissen

Er zijn geen waterlichamen aanwezig binnen het onderzoeksgebied, waarmee de aanwezigheid van beschermde vissoorten op voorhand kan worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Voorkomen beschermde vissoorten:

- aanwezigheid van beschermde vissoorten is uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

3.2.8 Ongewervelden

Uit de NDFF komt grote vos naar voren als beschermde ongewervelde binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied. Grote vos komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Zwervende individuen worden vooral in een bosrijke omgeving gevonden. De vlinders zijn vooral te vinden op warme, zonnige, open maar beschutte plaatsen. Ook moeten er geschikte plaatsen zijn om te overwinteren, zoals holle bomen of stapels hout. Deze habitattypen komen niet voor in het onderzoeksgebied, waardoor de aanwezigheid van de grote vos hier op voorhand uitgesloten kan worden.

In verband met het ontbreken van voor overige ongewervelden geschikte ecotopen (oude eiken, schoon water, veensloten, vennen) in het onderzoeksgebied kan het voorkomen van beschermde overige ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten. Ook zijn er geen waarnemingen van beschermde overige ongewervelden bekend uit het onderzoeksgebied of de directe omgeving hiervan (NDFF).

Voorkomen beschermde ongewervelden binnen het onderzoeksgebied:

- de aanwezigheid van beschermde ongewervelden kan op voorhand worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

4 BESCHERMDE GEBIEDEN

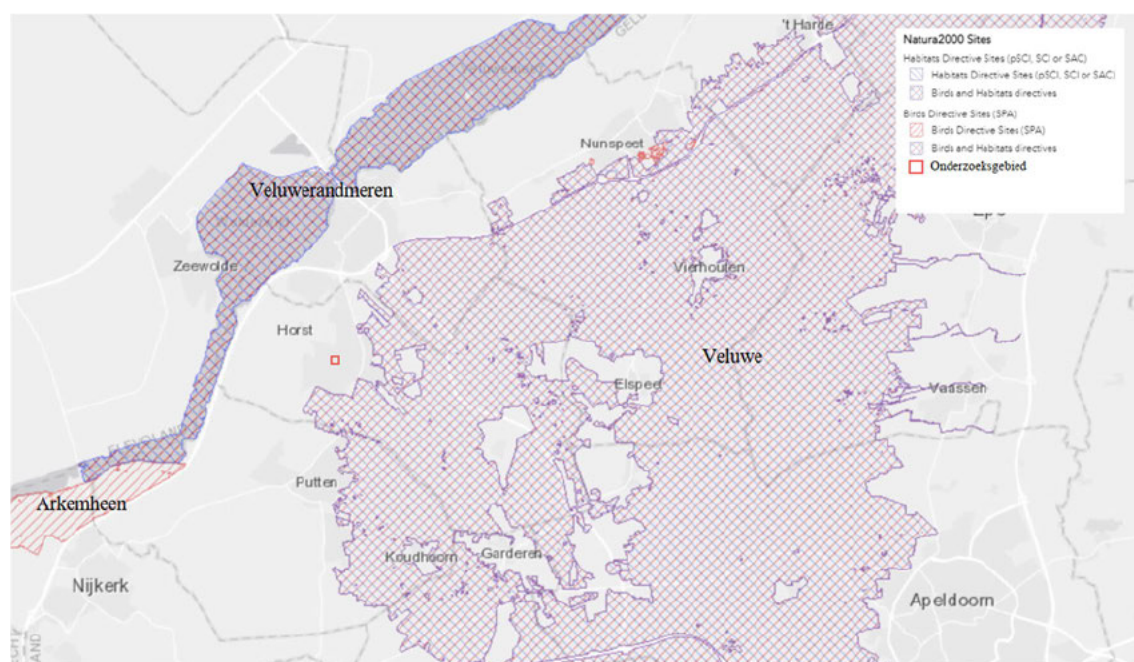
In dit hoofdstuk is aangegeven of het onderzoeksgebied binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het onderzoeksgebied houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Wet natuurbescherming. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de provincie Gelderland en de gemeente Ermelo. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Wet natuurbescherming opgenomen.

4.1 Natura 2000-gebieden

Het onderzoeksgebied is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied (zie afbeelding 8). De meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand van deze gebieden tot het onderzoeksgebied.

Natura 2000-gebied	Afstand tot onderzoeksgebied
Veluwe	Circa 1,0 km
Veluwrandmeren	Circa 4,0 km
Arkemheen	Circa 7,0 km

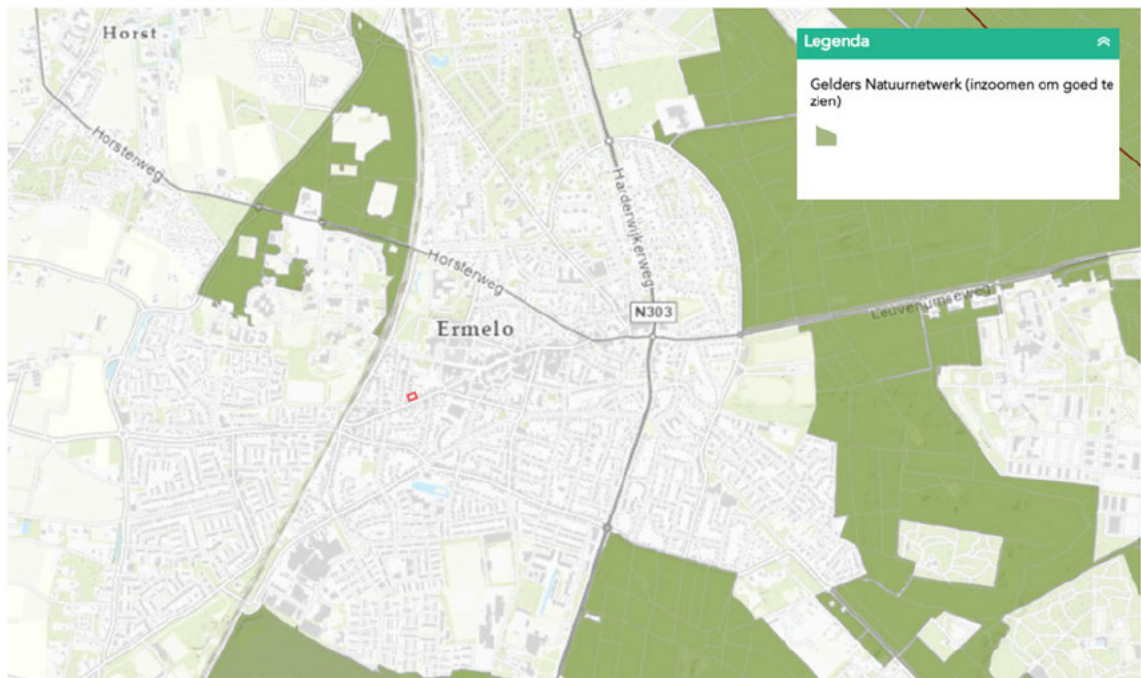

Afbeelding 8. Ligging van het onderzoeksgebied (rode markering) ten opzichte van de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden (bron: Natura 2000 Network Viewer).

4.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland. Het is een netwerk van deels bestaande en deels nieuwe natuurgebieden die door ecologische verbindingzones met elkaar verbonden zijn. Het netwerk wordt gevormd door kerngebieden, natuurontwikkelingsgebieden en ecologische verbindingzones met als doel natuurgebieden beter met elkaar en met het omringende agrarisch gebied te verbinden. Activiteiten in deze gebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op de wezenlijke kenmerken of waarden of als deze kunnen worden tegengegaan met mitigerende maatregelen.

In afbeelding 9 is te zien dat het onderzoeksgebied niet gelegen is binnen de grenzen van het GNN of binnen de Groene ontwikkelzone.

Afbeelding 9. Ligging van het onderzoeksgebied (rood gemarkeerd), ten opzichte van het GNN (bron: provincie Gelderland).

4.3 Houtopstanden

Er zijn geen bomen aanwezig in het onderzoeksgebied, waardoor er geen sprake is van een meldplicht of aanvraag van een omgevingsvergunning.

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik in het onderzoeksgebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Ook wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen voor de beschermde gebieden.

5.1 Beschermde soorten

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat binnen het onderzoeksgebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Per soortgroep worden de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven.

5.1.1 Vogels

Binnen het onderzoeksgebied zijn ten tijde van het veldonderzoek geen jaarrond beschermde nesten van vogelsoorten met vaste rust- en/of verblijfplaatsen en/of nesten van algemene broedvogels aangetroffen. Het dak met de loszittende dakpannen vormen geschikt broedbiotoop voor vogels met een jaarrond beschermd nest zoals gierzwaluw en huismus. Vogels met een jaarrond beschermd nest kunnen hiermee niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied. Het verdwijnen van de bebouwing of werkzaamheden in en rondom het pand kunnen leiden tot negatieve effecten op vogels met een jaarrond beschermd nest, en daarbij kan mogelijk een overtreding van de Wet natuurbescherming optreden.

Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring van broedgevallen van vogels. Omdat alle vogels tijdens het broeden zijn beschermd, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.1.2 Vleermuizen

Binnen het onderzoeksgebied zijn verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen op voorhand niet uit te sluiten in het bedrijfs-/winkelpand, door de mogelijke aanwezigheid van kieren in het gebouw en het ontbreken van een geheel overzicht van de noordzijde. Het verwijderen van dit pand kan leiden tot het verstoren en vernielen van mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. Negatieve effecten op verblijfplaatsen door de werkzaamheden kunnen niet worden uitgesloten. De werkzaamheden kunnen mogelijk leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

Muizen (ware muizen, woel- en spitsmuizen) en egel

Voor algemeen voorkomende muizensoorten geldt dat deze door provincie Gelderland voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Wet natuurbescherming (bijlage 3). Voor deze soorten bieden het pand de omgeving van het onderzoeksgebied geschikt leefgebied. Tijdens de werkzaamheden is ruim voldoende alternatief geschikt leefgebied aanwezig in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Hierdoor wordt een permanent negatief effect op algemeen voorkomende muizensoortenvoorkomen. Wel dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

Overige grondgebonden zoogdieren

Voor overige grondgebonden zoogdiersoorten geldt dat het onderzoeksgebied (nauwelijks) geen geschikt leefgebied vormt voor deze soortgroep. Negatieve effecten door de werkzaamheden op grondgebonden zoogdieren kunnen worden uitgesloten.

5.1.4 Overige soortgroepen

Uit de resultaten blijkt dat het voorkomen van beschermde soorten uit de soortgroepen flora, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden redelijkerwijs kan worden uitgesloten. Op deze soortgroepen is daarmee een negatief effect als gevolg van de ingreep uitgesloten.

5.2 Beschermde gebieden

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn, zoals beschreven in hoofdstuk 4, beschermde natuurgebieden gelegen. Aangegeven wordt, welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.2.1 Natura 2000-gebieden

Door menselijke invloeden in het tussenliggende gebied zijn negatieve effecten door visuele verstoring als gevolg van het realiseren van appartementen in het centrum van Ermelo op Natura 2000-gebieden uitgesloten. Met de uit te voeren werkzaamheden zal er tijdelijk mogelijk sprake zijn van lokale geluid- en lichtoverlast. Deze leiden naar verwachting op een afstand van minimaal 1,0 km niet tot verstoring in Natura 2000-gebied de "Veluwe". Ook staan tussen het N2000 gebied en het onderzoeksgebied nog andere gebouwen die licht en geluid uitstralen. Waardoor grote verstoring van de werkzaamheden en de appartementen geen negatief effect heeft op Natura2000-gebieden. De ingreep draagt niet bij aan verreikende effecten zoals verontreiniging en verdroging. Gelet op de omvang van het project is mogelijk sprake van een significante toename van de stikstofdepositie (verzuring of vermesting) op omliggende Natura 2000-gebieden. Het is in het kader van stikstofdepositie niet mogelijk om op voorhand uit te sluiten dat negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden optreden.

5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming

Uit paragraaf 4.2 blijkt dat het gehele onderzoeksgebied gelegen is buiten het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en buiten de Groene ontwikkelzone. Gezien de aard van de voorgenomen plannen zullen de omgevingscondities gelijk blijven, waardoor de wezenlijke kenmerken en waarden van de huidige staat van het GNN niet worden aangetast. Negatieve gevolgen zijn daarmee uitgesloten. Vervolgonderzoek in het kader van het GNN zijn hierop niet nodig.

5.2.3 Houtopstanden

Er zijn geen bomen aanwezig, en daarmee geen bomenkap voorzien binnen het onderzoeksgebied. Artikel 4.2 Houtopstanden van de Wet natuurbescherming is daarom niet van toepassing. Er is tevens geen sprake van een omgevingsvergunning.

6 CONCLUSIES

Op basis van de resultaten uit dit verkennend flora- en faunaonderzoek, blijkt dat het voornemen om een bedrijfs-winkelpand om te vormen naar appartementen mogelijk negatieve effecten heeft op bepaalde soortgroepen. Voor de verschillende soort(groep)en wordt beschreven welke verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming worden overtreden en in hoeverre dit de realisatie van het voornemen in gevaar kan brengen. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven.

6.1 Beschermde soorten

6.1.1 Vogels – rekening houden met broedseizoen

Rondom het onderzoeksgebied is geschikt broedbiotoop aanwezig voor algemene broedvogels. Het slopen van het gebouw leidt mogelijk tot negatieve effecten op algemene broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Wnb 3.1.1.) en het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1.2.). Het is hiernaast tevens mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1.4.). Doordat de staat van instandhouding van de te verwachten algemene broedvogels die voorkomen binnen en in de omgeving van het onderzoeksgebied gunstig is en met een grote hoeveelheid geschikt leefgebied dat aanwezig is in de omgeving, leidt het verstoren van algemene broedvogels niet tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. In gebruik zijnde nesten zijn echter streng beschermd en mogen daarom niet worden vernield ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. Hiervoor is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield worden bij de uitvoer van de werkzaamheden. Er dient derhalve bij voorkeur gewerkt te worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

Indien het niet mogelijk is om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn binnen of direct grenzend aan het onderzoeksgebied. Indien nesten afwezig zijn, kan het volledige/kunnen delen van het onderzoeksgebied vrijgegeven worden voor de werkzaamheden.

6.1.2 Vogels – nader onderzoek vogels jaarrond beschermd nest

Binnen het onderzoeksgebied is naar verwachting geschikt broedbiotoop aanwezig voor huismus en gierzwaluw onder loszittende dakpannen. Het slopen van het gebouw leidt mogelijk tot negatieve effecten op de broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Wnb artikel 3.1.1.) en het vernielen van nesten of eieren (Wnb artikel 3.1.2.). Het is hiernaast tevens mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Wnb artikel 3.1.4.). De nesten van deze bovengenoemde vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. De nesten zijn het gehele jaar beschermd en niet enkel in de broedperiode. Om te voorkomen dat er mogelijk een overtreding plaatsvindt op de Wet natuurbescherming door de werkzaamheden zal er vastgesteld moeten worden of er in het pand jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw en huismus aanwezig zijn.

6.1.3 Vleermuizen – nader onderzoek

Mogelijk hebben gebouwbewonende vleermuissoorten zoals gewone dwergvleermuis, een vaste rust- en/of verblijfplaats in het pand dat gesloopt en/of verbouwd gaat worden. Tevens zijn er lijnvormige elementen in de vorm van gebouwen in de omgeving, echter vormen deze naar verwachting geen essentiële foerageergebieden en/of vliegroutes. Om uitsluitend te kunnen geven over het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen in het te slopen gebouw, dient nader vleermuisonderzoek uitgevoerd te worden. Dit onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het Vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisvakberaad, Netwerk Groene Bureaus).

6.1.4 Algemeen voorkomende soorten – rekening houden met zorgplicht

Het onderzoeksgebied is in potentie geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende muizensoorten. De omgeving van het onderzoeksgebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied tijdens de werkzaamheden, ter behoud van een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Individen worden mogelijk gedood (Wnb artikel 3.10.a.) of vaste rust- en verblijfplaatsen worden mogelijk vernield (Wnb artikel 3.10.b.).

De mogelijk voorkomende muizensoorten zijn in de provinciale verordening van de provincie Gelderland (zie bijlage 3) vrijgesteld van ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen daarentegen is wel vrijgesteld van ontheffing. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van de soort verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

6.2 Beschermde gebieden

6.2.1 Natura2000-gebieden – stikstofdepositieonderzoek

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 kan op voorhand niet worden uitgesloten dat door stikstofdepositie (vermesting en verzuring) negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Hiertoe dient een aanvullend stikstofdepositieonderzoek uitgevoerd te worden. Voor de overige verstoringfactoren geldt dat hiervan geen negatieve effecten te verwachten zijn op omliggende Natura 2000-gebieden.

6.2.2 Provinciale gebiedsbescherming – geen effecten

Het onderzoeksgebied grenst niet aan of valt niet binnen een gebied aangesteld als provinciale gebiedsbescherming. Er worden geen effecten verwacht op het Natuur Netwerk Nederland.

6.2.3 Houtopstanden – geen effecten

Binnen de beoogde ontwikkelingen zijn geen kapwerkzaamheden voorzien door het ontbreken van bomen.

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

- Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn
- Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist
- Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortenbescherming.
- Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.
- Slagter, D., 2016. Winterflora bomen en struiken. Uitgeverij NatuurMedia, Amsterdam
- Stumpel, T. en H. Strijbosch 2017. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist
- Svensson, L., 2016. ANWB vogelgids van Europa. ANWB B.V., Den Haag
- Twisk, P., A. van Diepenbeek en J.P. Bekker , 2016. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.

Nationale Databank Flora en Fauna

Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 26-02-2021

Websites

<https://natura2000.eea.europa.eu/>
<https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/Kaartbank>
www.floron.nl
www.minez.nederlandsesoorten.nl
www.overheid.nl
www.ravon.nl
www.rijksoverheid.nl
www.sovon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuis.net
www.vlinderstichting.nl
www.vogelbescherming.nl
www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

Kort wordt in deze bijlage ingegaan op de bescherming van planten- en diersoorten en natuurgebieden krachtens de Wet natuurbescherming en de provinciale verordening/beleidsregels. Daarnaast wordt aangegeven of sprake is van provinciale gebiedsbescherming binnen of nabij het onderzoeksgebied.

B1.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming is van kracht sinds 1 januari 2017 en regelt zowel de bescherming van planten- en diersoorten, als de bescherming van natuurgebieden en houtopstanden. Daarmee vervangt de Wet natuurbescherming de inmiddels vervallen Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet.

Op grond van de Wet natuurbescherming zijn aan Gedeputeerde Staten van de provincies diverse bevoegdheden toegekend. De provincies zijn met ingang van de Wet natuurbescherming (in de meeste gevallen) bevoegd gezag voor ontheffingen, vergunningen en meldingen op grond van de wet. De provincies hebben hun bevoegdheden uitgewerkt in verordeningen of beleidsregels, die per provincie verschillen. In de provinciale regelingen komen de volgende thema's aan de orde: faunabeheer, jacht, schadebestrijding, vrijstelling soorten, gebiedsbescherming, houtopstanden en natuurbesluit. Voor zover relevant, is in de onderstaande paragrafen aandacht besteed aan de provinciale uitwerking van de Wet natuurbescherming.

B1.1.1 Bescherming planten- en diersoorten

Bescherming op grond van de Wet natuurbescherming

Hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De wet maakt onderscheid tussen drie beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten.

Vogelrichtlijnsoorten

Voor Vogelrichtlijnsoorten zijn de relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, opgenomen in artikel 3.1. Op grond van dit artikel is het verboden:

- Opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels te doden of te vangen.
- Opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Opzettelijk vogels te verstoren. Dit verbod is alleen van toepassing wanneer hierdoor een wezenlijke invloed op de staat van instandhouding optreedt.

Een ontheffing van de verbodsbepalingen voor Vogelrichtlijnsoorten kan worden verleend door Gedeputeerde Staten. Provinciale Staten hebben in de wet de bevoegdheid gekregen voor het verlenen van vrijstellen, opgenomen in provinciale verordeningen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.
- In het kader van de veiligheid van het luchtverkeer.
- In het kader van bescherming van flora en fauna.

Daarbij wordt tevens getoetst of de staat van instandhouding van de soort niet verslechtert.

Nest- en rustplaatsen van vogels – jaarrond beschermde nesten

Voor een aantal vogelsoorten geldt dat het nest ook buiten het broedseizoen beschermd is (Dienst Regelingen, 2009). Daarbij zijn vijf categorieën vaste nesten te onderscheiden:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, daarbuiten in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil).

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw, huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die (vrijwel) elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil, slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in, jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd, ransuil).
5. Nesten van vogels die vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar tevoren hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (bijvoorbeeld oeverzwaluw, ekster en groene specht). Een omgevingscheck door een deskundige dient uit te wijzen of in de omgeving voldoende gelegenheid is om zelfstandig een nieuw nest te bouwen of te zoeken.

Welke soorten tot een van de vijf bovengenoemde categorieën behoren, is vastgelegd in een lijst met circa tachtig soorten.

Habitatrichtlijnsoorten

De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor Habitatrichtlijnsoorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Dit artikel stelt een verbod op het:

- Opzettelijk doden of vangen van in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn, bijlage II van het Verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn (zie bijlage 2).
- Opzettelijk verstoren van dieren van genoemde soorten.
- Opstellen vernielen of rapen van eieren van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van genoemde soorten.
- Opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, onwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV onderdeel b van de Habitatrichtlijn, bijlage I van het Verdrag van Bern.

Ook voor de verbodsbepalingen voor Habitatrichtlijnsoorten kunnen Gedeputeerde Staten een ontheffing verlenen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Ontheffingen of vrijstellingen worden alleen verleend, wanneer is aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn en wanneer sprake is van (o.a.) een belang:

- In het kader van bescherming van flora en fauna of de instandhouding van natuurlijke habitats.
- In het kader van volksgezondheid, openbare veiligheid of andere redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten

Tot slot is een aantal planten- en diersoorten in de Wet natuurbescherming aangewezen als nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn alleen beschermd op grond van de Nederlandse wet en zijn niet genoemd in Europese richtlijnen of verdragen. Om welke soorten het gaat, is aangegeven in bijlage 2. De relevante verbodsbepalingen, in het kader van een verkennend flora- en faunaonderzoek, voor de nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de wet. Het is verboden:

- Opzettelijk in het wild levende dieren van de nationaal beschermde soorten te doden of te vangen.
- Opzettelijk vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren van nationaal beschermde soorten te beschadigen of vernielen.

- Opzettelijk planten van de nationaal beschermde soorten te plukken, verzamelen, af te snijden, ontwortelen of te vernielen.

Wederom is Gedeputeerde Staten bevoegd ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen en kunnen Provinciale Staten bij verordening vrijstellingen verlenen. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor Habitatrichtlijnsoorten, waarbij de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling aanvullend ook verband kan houden met (o.a.):

- Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied en het daaropvolgend gebruik van het gebied.
- Bestendig beheer of onderhoud in landbouw en bosbouw.
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen of in het kader van natuurbeheer.
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.
- Algemeen belang.

Daarbij wordt tevens getoetst of er afbreuk gedaan wordt aan het streven om de populaties binnen het natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Gedragscodes

De verboden die in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 zijn neergelegd, zijn niet van toepassing wanneer wordt gehandeld volgens een door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes kunnen worden opgesteld voor handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Toepassing van een goedgekeurde gedragscode waarborgt dat zorgvuldig wordt gehandeld.

Provinciale verordeningen

Op grond van de Wet natuurbescherming hebben Provinciale Staten de bevoegdheid om in provinciale verordeningen algemene vrijstellingen te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de wet. Van deze bevoegdheid hebben de verschillende provincies gebruik gemaakt. Dat betekent, dat de bescherming die soorten genieten, kan verschillen tussen provincies. De consequenties van de verordening van de provincie Noord-Brabant voor de bescherming van planten- en diersoorten zijn hieronder kort beschreven.

De provincie Noord-Brabant heeft de Verordening natuurbescherming vastgesteld. In hoofdstuk 3 van deze verordening zijn vrijstellingen opgenomen voor beschermde soorten.

Voor verschillende nationaal beschermde diersoorten (zie bijlage 3) verleent Provinciale Staten vrijstelling van het verbod op het vangen van dieren en het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen van dieren ten behoeve van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud. Deze vrijstellingen gelden alleen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De verordening stelt daarnaast dat het opzettelijk verontrusten van overwinterende ganzen in door GS aangewezen ganzenrust- en foerageergebieden moet worden beschouwd als van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding van de ganzensoort.

B1.1.2 Bescherming natuurgebieden

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Deze gebieden vormen, samen met Natura 2000-gebieden in andere Europese landen, een samenhangend geheel van natuurgebieden voor behoud, ontwikkeling en herstel van de Europese biodiversiteit. In Nederland zijn ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. De ecologische doelen (instandhoudingsdoelstellingen) die in deze gebieden worden nagestreefd, zijn vastgelegd in de Aanwijzingsbesluiten.

In paragraaf 2.3 van de Wet natuurbescherming zijn regels opgenomen voor de beoordeling van effecten van plannen, projecten en andere handelingen op Natura 2000-gebieden.

Voor het realiseren van projecten of verrichten van andere handelingen – ongeacht of zij plaatsvinden binnen of buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied – is een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig, wanneer zij de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen of de habitattypen van soorten kunnen verslechteren of een verstorend effect kunnen hebben op soorten waarvoor het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen die voor het gebied zijn opgesteld zijn leidend bij de beoordeling van de effecten. Gedeputeerde Staten van de provincie zijn bevoegd om een vergunning te verlenen voor projecten die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen. Bij vergunningaanvraag dient de initiatiefnemer een zogenaamde “passende beoordeling” in te dienen. Vergunning wordt verleend, wanneer uit deze passende beoordeling blijkt dat de natuurlijke kenmerken van het gebied met zekerheid niet worden aangetast óf wanneer, indien wel sprake is van aantasting van de natuurlijke kenmerken, wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- Er zijn geen alternatieve oplossingen.
- Er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard.
- Er worden compenserende maatregelen getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van het Natura 2000-gebied bewaard blijft.

Voor het vaststellen van plannen die kunnen leiden tot negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen geldt eveneens dat een passende beoordeling moet worden opgesteld. Vaststelling van het plan vindt pas plaats, wanneer is aangetoond dat geen aantasting plaatsvindt van de instandhoudingsdoelstellingen of wanneer wordt voldaan aan de hiervoor genoemde voorwaarden.

B1.1.3 Bescherming houtopstanden

Tot slot regelt hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming de bescherming van houtopstanden. Het hoofdstuk ziet alleen toe op houtopstanden van minimaal 10 are of rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gelegen buiten de door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Houtopstanden op erven en in tuinen, fruitbomen, windschermen om boomgaarden, kerstbomen en kweekgoed en populieren- en wilgenopstanden langs (water)wegen en landbouwgronden en ten behoeve van biomassaproductie (onder voorwaarden) vallen niet onder de werking van de Wet natuurbescherming.

Kap van (delen van) houtopstanden dient vooraf gemeld te worden bij Gedeputeerde Staten. De provincie stelt bij verordening eisen aan de manier waarop deze melding moet worden gedaan. De geveldde houtopstand moet binnen drie jaar na kap worden herplant op deze locatie. Ook aan de wijze van herplant kunnen provincies bij verordening eisen stellen. Tevens kunnen provincies vrijstelling verlenen van de herplantplicht.

Daarnaast stellen gemeenten veelal aanvullende regels op ten aanzien van de kap van bomen (kapvergunningplicht). Deze regels betreffen meestal alleen de kap van bomen binnen de bebouwde kom en/of de kap van waardevolle of monumentale bomen.

B1.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur, EHS) dat globaal is aangewezen in het Structuurschema Groene Ruimte, is op provinciaal niveau uitgewerkt en exact begrensd. Binnen de provincie Noord-Brabant is deze begrenzing uitgewerkt in kaartbank Noord-Brabant.

Het ruimtelijk beleid voor het Nationaal Natuurnetwerk (NNN) is erop gericht de wezenlijke kenmerken van de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Derhalve is voor het NNN het ‘nee, tenzij’-regime ingevoerd. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het NNN-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden. Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang en waarbij geen alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn. In dat geval dient compensatie van de aangetaste waarden plaats te vinden (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007).

B2 BESCHERMDE SOORTEN

Naast de bescherming van Vogelrichtlijnsoorten, bevat de Wet natuurbescherming verbodsbepalingen voor de soorten opgenomen in Bijlage IV onderdeel a en b van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het verdrag van Bonn. De betreffende soorten zijn in de onderstaande tabel opgenomen. De nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in de tweede tabel in deze bijlage.

Tabel 3 Soorten Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren		Amfibieën	
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	Boomkikker	<i>Hyla arborea</i>
Bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i>
Bever	<i>Castor fiber</i>	Heikikker	<i>Rana arvalis</i>
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Brandts vleermuis	<i>Myotis brandti</i>	Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>
Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>	Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>
Bultrug	<i>Megaptera novaeangliae</i>	Rugstreepad	<i>Bufo calamita</i>
Butskop	<i>Hyperoodon ampullatus</i>	Vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i>
Dwergpotvis	<i>Kogia breviceps</i>	Reptielen	
Dwergvinvis	<i>Balaenoptera acutorostrata</i>	Dikkopschildpad	<i>Caretta caretta</i>
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	Gladde slang	<i>Coronella austriaca</i>
Gestreepte dolfin	<i>Stenella coeruleoalba</i>	Kemp's zeeschildpad	<i>Lepidochelys kempii</i>
Gewone dolfin	<i>Delphinus delphis</i>	Lederschildpad	<i>Dermochelys coriacea</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus</i>	Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Soepschildpad	<i>Chelonia mydas</i>
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>	Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>
Grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Vissen	
Grote rosse vleermuis	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	Houting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>
Gewone spitsdolfijn	<i>Mesoplodon bidens</i>	Steur	<i>Acipenser sturio</i>
Gewone vinvis	<i>Balaenoptera physalus</i>	Dagvlinders	
Griend	<i>Globicephala melas</i>	Apollovlinder	<i>Parnassius apollo</i>
Grijze dolfin	<i>Grampus griseus</i>	Boszandoog	<i>Lopinga achine</i>
Hamster	<i>Cricetus crisetus</i>	Donker pimpinelblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Hazelmuis	<i>Musccardinus avellanarius</i>	Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>	Moerasparelmoervlinder	<i>Euphydryas aurinia</i>
Kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		
Kleine zwaardwalvis	<i>Pseudorca crassidens</i>		
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>		
Lynx	<i>Lynx</i>		
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>		
Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>		
Narwal	<i>Monodon monoceros</i>		
Noordse vleermuis	<i>Eptesicus nilssonii</i>		
Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>		
Noordse vinvis	<i>Balaenoptera borealis</i>		
Orca	<i>Orcinus orca</i>		

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Otter	<i>Lutra lutra</i>
Potvis	<i>Physeter catodon</i>
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Libellen	
Bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>
Mercuurwaterjuffer	<i>Coenagrion mercuriale</i>
Noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata</i>
Oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>
Sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>
Rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i>
Kevers	
Brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>
Juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>
Vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Pimpernelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
Tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>
Zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>
Planten	
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>
Geel schorpioenmos	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>
Kleine vlotvaren	<i>Salvinia natans</i>
Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>
Liggende raket	<i>Sisymbrium supinum</i>
Tonghaarmuts	<i>Orthotrichum rogeri</i>
Zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>
Overige soorten	
Bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>
Oeveraas	<i>Palingenia longicauda</i>
Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>
Teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>

Tabel 4 Andere soorten.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Boommarter	<i>Martes</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Damhert	<i>Dama dama</i>
Das	<i>Meles</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>
Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>
Amfibieën	
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana klepton esculentus</i>
Vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>
Vuursalamander	<i>Salamandra</i>
Reptielen	
Adder	<i>Vipera berus</i>
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>
Ringslang	<i>Natrix</i>
Vissen	
Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>
Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Kwabaal	<i>Lota</i>
Dagvlinders	
Aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>
Bosparelmoervlinder	<i>Melitaea athalia</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>
Vos	<i>Vulpes</i>
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
Grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>
Iepenpage	<i>Satyrus w-album</i>
Kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>
Kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>
Kommavlinder	<i>Hesperia comma</i>
Pimpelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
Sleedoornpage	<i>Thecla betulea</i>
Spiegeldikopje	<i>Heteropterus morpheus</i>
Veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>
Veenbesparelmoervlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>
Zilveren maan	<i>Boloria selene</i>
Libellen	
Beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>
Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>
Donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>
Gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>
Gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>
Hoogveenglanslibel	<i>Somatochlora arctica</i>
Kempische heidelibel	<i>Sympetrum depressiusculum</i>
Speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>
Kevers	
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>
Planten	
Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>
Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>
Akkerogentroost	<i>Odentites vernus</i>
Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia officinalis</i>
Berggamader	<i>Teucrium montanum</i>
Bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i>
Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>
Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i>
Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>
Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>
Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Bruin dikopje	<i>Erynnis tages</i>
Bruine eikenpage	<i>Satyrus ilicis</i>
Donker pimpelblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Duinparelmoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>
Gentiaanblauwtje	<i>Phengaris alcon</i>
Grote parelmoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>
Grote vos	<i>Nymphalis polychloris</i>
Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>
Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>
Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>
Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>
Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>
Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>
Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>
Karhuizer anjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>
Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>
Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>
Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>
Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>
Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>
Korensla	<i>Arnosia minima</i>
Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>
Kruipijm	<i>Thymus serpyllum</i>
Lange zonnedauw	<i>Drosera anglica</i>
Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>
Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>
Naaldenkervel	<i>Scandix pecten-veneris</i>
Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i>
Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i>
Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>
Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>
Ruw pazelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>
Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>
Schubvaren	<i>Asplenium ceterach</i>
Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>
Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>
Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>
Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>
Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>
Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>
Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>
Dreps	<i>Bromus secalinus</i>
Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i>
Franjgentiaan	<i>Gentianopsis ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>
Geplooide vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>
Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>
Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>
Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>
Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>
Groene nachtorchis	<i>Dactylorhiza viridis</i>
Zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>
Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>
Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>
Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>
Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i>
Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>
Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>
Wolfskers	<i>Atropa belladonna</i>
Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>
Zinkviooltje	<i>Viola lutea calaminaria</i>
Overige soorten	
Europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft de provincie Gelderland een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Gehele jaar
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Gehele jaar
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Gehele jaar
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Gehele jaar
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Gehele jaar
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Gehele jaar
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Gehele jaar
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Gehele jaar
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Gehele jaar
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	Gehele jaar
Ree	<i>Capreolus</i>	Gehele jaar
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Gehele jaar
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Gehele jaar
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Gehele jaar
Vos	<i>Vulpes</i>	Gehele jaar
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Gehele jaar
Amfibieën		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Gehele jaar
Gewone pad	<i>Bufo</i>	Gehele jaar
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Gehele jaar
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Gehele jaar
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	Gehele jaar